

A KÚRIA
mint felülvizsgálati bíróság

Kfv.III. 37.973/2015/5. szám

A Kúria a Dr. ... ügyvéd által képviselt felperes nevefelperesnek a Dr. ... jogtanácsos által képviselt I.rendű alperes neveI.r. alperes és Dr. ... ügyvéd által képviselt II.rendű alperes neveII.r. alperes ellen bányaszolgalmi jog alapítása tárgyában hozott közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt indított perében a Gyulai Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2015. július 7. napján kelt 7.K. 27.137/2014/35. sorszámú jogerős ítélete ellen a felperes részéről 36. sorszám alatt előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán az alulírott helyen és napon - tárgyaláson kívül - meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A Kúria a Gyulai Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 7.K. 27.137/2014/35. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a Kúria a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I.r. alperesnek 30.000 (harmincezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az államnak - külön felhívásra - 70.000 (hetvenezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

Az ítélet ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s :

A Szolnoki Kerületi Bányásműszaki Felügyelőség 1983. november 28. napján kelt 3473/1983. számú határozatával használatbavételi Engedélyt adott a ... beruházó részére a ... központjának, valamint baromfi- és gáztelepének gázellátására épített Gerendás és környéki Mgtsz-ek gázellátását biztosító nagy-középnymású gázvezeték üzemszerű használatára a gerendási fővezetékéből Csorváson át a fenti telephelyek gáznyomás-szabályozó állomás előtti tolózáráig. Ezen használatbavételi engedély 2006. május 29. napján emelkedett jogerőre.

A felperes és házastársa 2000. évben megszerezte a Csorvási külterületi ... helyrajzi számú ingatlan rész-tulajdonjogát. Ezen ingatlanra a Békéscsabai Körzeti Földhivatal a gázszolgáltató II.r. alperesi jogelőd kérelmére 2006. december 5. napján kelt 47273-3/2006. számú határozatával bányászolgalmi jogot jegyzett be. Az időközben a II.r. alperesi jogelőd kérelmére megindult bányászolgalmi jog alapítására irányuló közigazgatási eljárást az I.r. alperes jogelődje a 2007. február 14. napján kelt 1/148/2007. számú határozatával a II.r. alperes jogelődjének kérelmére megszüntette, mivel a bányászolgalmi jog az érintett ingatlanra bejegyzésre került.

A felperes ezt követően több esetben kezdeményezett kártalanítás megfizetése iránt eljárást. Első ízben az I.r. alperesi jogelőd az eljárást azzal zárta le, hogy a 2008. szeptember 23. napján kelt, 1/872-1/2008. számú iratban tájékoztatta a felperes jogi képviselőjét, miszerint a bányászolgalmi jog bejegyzésére irányuló közigazgatási eljárás az engedélyes által benyújtott kérelem alapján indítható és folytatható le. A 2009-ben indított eljárás a Békéscsabai Városi Bíróság 3.P. 20.888/2009/2. számú keresetlevelet idézés kibocsátása nélkül elutasító jogerős végzésével fejeződött be.

A felperes és házastársa 1.624.705 Ft kártalanítás megfizetése érdekében 2010. október 12. napján indított fizetési meghagyásos eljárást a Szegedi Városi Bíróságon. A kérelmüket áttételt követően az I.r. alperes érdemi vizsgálat nélkül elutasította. A felperes fellebbezése folytán eljáró közigazgatási és igazságügyi miniszter az I.r. alperes ezen végzését megsemmisítette és az I.r. alperest új eljárás lefolytatására utasította. Ezen végzésében kifejtette, hogy a felperes kérelme a hatósági ügy kritériumainak megfelelt, érdemi döntés még nem született a felperes kártalanítási ügyében, így a kérelem érdemi vizsgálatának volt helye.

Az I.r. alperes 2012. november 27. napján meghozta a III- B-003/711-12/2012. számú határozatát, mellyel a felperes kérelmét ismét elutasította. A határozat indokolása szerint a kérelmet a bányászatról szóló 1993. évi XLVIII. törvény (a továbbiakban: Bt.) 38. § (3) bekezdése, (6) bekezdése és a (6a) bekezdése, továbbá a kisajátításról szóló 2007. évi CXXIII. törvény (a továbbiakban: Kstv.) 5. § rendelkezései szerint vizsgálta és megállapította, hogy a Kstv. 5. § szerinti eljárás lefolytatására azért nem volt lehetőség, mert a használatbavételi engedély végrehajthatóvá válásától számított két éves határidő lejárt, a felperes viszont csak ebben a határidőben érvényesíthette volna az igényét.

Ezen határozattal szemben a felperes keresetet terjesztett elő, melyre tekintettel a Gyulai Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság az 5.K.27.015/2013/3. számú ítéletével a határozatot hatályon kívül

helyezte és az I.r. alperest új eljárás lefolytatására utasította. Az I.r. alperes felülvizsgálati kérelme folytán eljáró Kúria a Kfv.II.37.050/2014/7. számú végzésével az elsőfokú ítéletet hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot új eljárásra, új határozat hozatalára utasította. A végzésében rögzítette, hogy az elsőfokú bíróság helyesen megállapított tényállásból téves következtetésre jutott. Rámutatott, hogy a II.r. alperesi jogelőd által kezdeményezett eljárás a 2007. február 14. napján kelt 1/148/2007. számú határozattal jogerősen lezárult. Ez a határozat pedig nem volt tárgya jelen pernek, így annak jogszerűsége sem volt vitatható. A felperes által 2008-ban kezdeményezett eljárást az alperesi jogelőd 2008. szeptember 23. napján befejezte, melyet a felperes tudomásul vett.

A Kúria rámutatott, hogy jelen eljárásban csak a Szegedi Városi Bírósághoz benyújtott, a Szegedi Törvényszék által jogerősen áttett felperes részéről előterjesztett kérelem volt vizsgálható. A korábbi bíróságok előtt kezdeményezett eljárások jogerősen lezárultak, a felperes az ott érvényesített igényének elbírálását már nem kérheti. Ennek kapcsán viszont kiemelte, hogy a Kstv. 24. § (3) bekezdése alapján az eljárás kérelemre indult és a kérelem előterjesztésének időpontja a Szegedi Városi Bírósághoz érkezett kártalanítási kérelem napja volt. Mivel a felperes a kérelmét a Kstv. hatálya alatt terjesztette elő, annak szabályait kell az ügy elbírálása során alkalmazni, így a kártalanítási igény elbírálását a Kstv. 5. § (3) bekezdésében előírt, s az 5. § (1) bekezdés c) pontjára vonatkozó jogszabályi előírás alapján kell vizsgálni. A jogalkotó a Kstv.-ben a igényérvényesítésre megállapított jogvesztő határidő kezdő időpontját a létesítmény használatbavételi engedélyének végrehajthatóvá válásában jelölte meg, mely dátum ez esetben 2006. május 29. napja volt. Előírta, hogy a bíróságnak ebben a kérdésben kell az érdemi vizsgálatot lefolytatnia, továbbá a Kstv. 32. § (1) bekezdés c) pontja szerint tárgyalást kell tartania, illetve a II.r. alperest perbe kell állítania.

A megismételt eljárásban a Gyulai Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2015. július 7. napján meghozta a felülvizsgálattal érintett jogerős ítéletét, mellyel a felperes keresetét elutasította. Az ítélet indokolása szerint, bár az nem volt megállapítható, hogy felperes ténylegesen jutott-e kártalanításhoz vagy sem, azonban az eljárást a Kúria iránymutatása szerint kellett lefolytatnia, amely kategorikusan kimondta, hogy a bányaszolgalmi jog alapítása körében zajlott közigazgatási eljárás lezárult, a korábbi eljárások nem lehettek a per tárgyai. A Kúria kijelölte továbbá, hogy az eljárás megindításakor, azaz 2010. október 12. napján hatályos Kstv. rendelkezéseit kellett alkalmazni és figyelemmel kell lenni a Kstv. 5. § (3) bekezdése és (1) bekezdés c) pontja előírásaira. A jelen eljárás megindítása, illetve a használatbavételi engedély végrehajthatóvá válása, azaz 2006. május

29. napja és 2010. október 12. napja között pedig több mint két év eltelt, erre tekintettel a Kstv. 5. § (3) bekezdése és (1) bekezdés c) pontja szerint felperes már nem kérhette a kártalanítás megállapítását.

Az ítélettel szemben a felperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, melyben az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és új eljárás elrendelését kérte hivatkozva arra, hogy az elsőfokú bíróság az elévülés kérdését nem vizsgálta meg, bizonyítási indítványait nem teljesítette, így az igényének elévülését állapította meg. Kifogásolta, hogy a Kúria Kfv.II.37.050/2014/7. számú végzésében egy később keletkezett jogszabályban bevezetett jogvesztő határidő alkalmazását rendelte el egy korábban keletkezett olyan ügyben, amelyre vonatkozó, akkor hatályos jogszabályi rendelkezések ilyen jogvesztő határidőről nem rendelkeztek. Álláspontja szerint azonban a 2006. május 29. napján jogerőssé nyilvánított gázvezeték használatbavételi eljárásban az akkor hatályos kisajátításról rendelkező 1976. évi 24. törvényerejű rendeletet kellett volna alkalmazni, mely ilyen jellegű határidőt nem tartalmazott. Ezzel az elsőfokú bíróságot visszamenőleges jogalkalmazásra kényszerítette. Kifogásolta továbbá, hogy tulajdonjogának korlátozására így kártalanítás nélkül került sor, mely ellentétes az Alaptörvény XIII., XXIV. és a XXVIII. cikkének, továbbá a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 2. § (2) bekezdésének rendelkezéseivel.

A felperes a 60 napos felülvizsgálati kérelem előterjesztésére nyitva álló határidőn túl felülvizsgálati kérelmét kiegészítette, melyet azonban a Kúria a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 272. § (1) és (2) bekezdésének rendelkezései szerint nem vehetett figyelembe.

Az I.r. alperes felülvizsgálati ellenkérelmében az elsőfokú ítélet hatályában történő fenntartását indítványozta. A II.r. alperes a felülvizsgálati eljárásban nyilatkozatot nem tett.

A felperes felülvizsgálati kérelme az alábbiak szerint alaptalan.

A Pp. 275. § (1) és (2) bekezdésére figyelemmel a felülvizsgálati eljárásban bizonyítás felvételének nincs helye. A Kúria felülvizsgálati kérelme elbírálása során a rendelkezésére álló iratok alapján dönt. A jogerős határozat csak a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálható felül.

A Pp. 275. § (5) bekezdése szerint, ha a Kúria az első- vagy másodfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasítja a hatályon kívül helyező végzésben az új eljárás lefolytatására vonatkozóan kötelező utasításokat ad.

A felperes a felülvizsgálati kérelmében lényegében a Kúria Kfv.II. 37.050/2014/7. számú végzésében foglaltakat támadta, melynek ismételt felülvizsgálatára nem volt jogszabályi lehetőség. A Kúria már azon eljárásban is megállapította, hogy a tényállás tisztázása megfelelően megtörtént. Az elsőfokú bíróság a Pp. 206. § (1) bekezdésének rendelkezései szerint a tényállást megfelelően feltárta, bizonyítékok maguk összességében értékelte, és a tényállást meggyőződése szerint helyesen állapította meg.

A Kúria előírta továbbá, hogy a felperes 2010. október 12. napján előterjesztett kérelmét a Kstv. 5. §-ának rendelkezései szerint kell vizsgálni.

A Kstv. 5. §-a (1) bekezdés c) pontja értelmében, 2. § n)-o) pontja alapján az ingatlan megvásárlása és kisajátítása kezdeményezésének joga az ingatlan tulajdonosát is megilleti, ha a 2. § o) pontja szerinti kisajátítási célokhoz kapcsolódó közérdekű használati jog, vezetékJog, szolgalmi jog létesítését követően az ingatlan rendeltetésszerű használatát jelentősen akadályozza vagy megszünteti.

A Kstv. 5. § (3) bekezdése kimondja, hogy az (1) bekezdés c) pontja szerinti esetben a közérdekű cél jogosultjának a kisajátítási kérelem benyújtására vonatkozó kötelezését, a tulajdonos a létesítmény használatbavételi engedélye végrehajthatóvá válásától számított két évig kérheti.

Minderre tekintettel tehát helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság azt, hogy használatbavételi engedély 2006 május 29. napján történt jogerőre emelkedésétől és végrehajthatóvá válásától kezdődően a felperesi kérelem benyújtásáig az igény érvényesítésre nyitva álló jogvesztő határidő (két év) már eltelt, így ezen határidő elmulasztására tekintettel jogszerű volt az I.r. alperes határozata.

A felülvizsgálati kérelemben hivatkozott egyéb érvek és körülménnyel nem foghattak helyt, az ott megjelölt jogszabálysértésben a jogerős ítélet nem szenved, ezért a Kúria ezt a Pp. 275. § (3) bekezdése alkalmazásával hatályában fenntartotta. A pervesztes felperes Pp. 78. § (1) bekezdése alapul vételével köteles az eljárásban nyilatkozatot tevő I.r. alperes eljárási költségének megfizetésére. A II.r. alperes felülvizsgálati eljárásban nyilatkozatot nem tett, oldalán perköltség nem merült fel.

A feljegyzett és az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 50. § (1) bekezdése szerinti mértékű felülvizsgálati eljárási illetéket a felperes a 6/1986. (VI.26.) IM.rendelet 13. § (2) bekezdése alapján köteles megfizetni.

Budapest, 2016. január 20.

Dr. Sperka Kálmán sk. tanács elnök, Dr. Kiss Árpád Lajos sk. előadó
bíró, Dr. Sugár Tamás sk. bíró

A kiadmány hiteléül:
tisztviselő